מהדורה למורה – מסכם · השיעור

- מטרה: לתרגל את עיקרי השיעור: מושגים, שיטת הבלש וזיהוי הגזרה.
- זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: עולים

הנחיות להפעלה

- המוסכמה בערכה: אות נחה או חסרה נרשמת כ־י/ו (פ״י/ו, ע״ו/י) או י/ה (ל״ה/י); בתשובות התלמידים יש לקבל גם ו׳ או י׳ לבד (למשל ק־ו־ם, ש־י־ר, ב־נ־ה), וגם נ־ג־ש / נ־פ־ל בפ״נ.
- רצוי להפעיל את הדף אחרי הפעילות המקבילה באתר: 📖 השיעור (מסכם).
- תזכורת: גָּבַהּ, תָּמַהּ (ה׳ במפיק) – שורשים שלמים.
- בגרסה זו: שפה פשוטה ומשפטים קצרים, ומילון קטן בתחילת הדף. מומלץ לעבור על המילון יחד לפני התרגול.

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	נכון
	2	נכון
	3	לא נכון – בצירה: הֵקִים
	4	לא נכון – הֵקִים – ע״ו/י; הֵפִיל – פ״נ
	5	נכון
חלק ב׳	1	הֵבִיט · הפעיל · נשארו: ב־ט · שורש: נ־ב־ט
	2	הֵרִים · הפעיל · נשארו: ר־ם · שורש: ר־י/ו־ם
	3	יָרַד · קל · נשארו: י־ר־ד · שורש: י/ו־ר־ד
	4	יָשַׁב · קל · נשארו: י־ש־ב · שורש: י/ו־ש־ב
חלק ג׳	1	א – מעבירים ל„הוא אתמול״
	2	א – נ׳ בהתחלה
	3	א – ־וֹת
	4	א – מבחן הפעיל: מעבירים להפעיל

חלק	#	תשובה
	5	ב – צ־פ־י/ה
	6	ג – נ־ס־ע
	7	ג – י/ו־ר־ד
חלק ד׳	—	צעדים בסדר נכון, שורש נכון, נימוק לפי סימן (דגש / אות נחה / „הוא אתמול״).

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

📖 מסכם · השיעור – דף תרגול

דף תרגול: השיעור. משפטים קצרים. יש מילון קטן למעלה. 🙂

📖 מילון קטן – מילים חשובות

מילה		הסבר פשוט
שורש	🌱	3 אותיות שנותנות למילה את המשמעות (root)
גזרה	🧩	קבוצת שורשים שמתנהגים אותו דבר (verb class)
בניין	🏗️	דפוס של פועל: קל, נפעל, פיעל, פועל, הפעיל, הופעל, התפעל (verb pattern)
מוספיות	✂️	אותיות שהבניין או הזמן מוסיפים לשורש (added letters)
אות נחה	😴	אות שנכתבת ולא נשמעת, או נעלמת (silent letter)
דגש	⚫	נקודה בתוך אות (dot inside a letter)
עבר	⏪	מה שקרה כבר (past)
הווה	⏺️	מה שקורה עכשיו (present)
עתיד	⏩	מה שיקרה (future)

חלק א׳ – נכון או לא נכון?

נכון או לא נכון? סמנו.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	„הוא אתמול" של ל״ה/י מסתיים בצליל ָה.	◯	◯
2	בהפעיל, פ״י/ו נשמע בדרך כלל הוֹ־: הוֹרִיד.	◯	◯
3	בהפעיל של ע״ו/י ה׳ מנוקדת בחיריק: „הֵקִים".	◯	◯
4	הֵקִים והֻפְעַל שייכים לאותה גזרה.	◯	◯
5	אם אחרי השמטת המוספיות נשארו 2 אותיות בלי דגש – חסרה י/ו באמצע.	◯	◯

חלק ב׳ – טבלת הבלש

מלאו את הטבלה. עבר – בניין – אותיות שנשארו – שורש.

#	הפועל	הוא אתמול	בניין	נשארו	שורש
1	הִבִּיט	הִבִּיט			
2	הֵרִים	הֵרִים			
3	יָרַד	יָרַד			
4	יְשַׁבְּנוּ				

חלק ג׳ – שאלות הבנה

1. מה עושים בצעד הראשון?

א) מעבירים ל„הוא אתמול״ ב) סופרים אותיות ג) מוסיפים י/ו

2. נשארו 2 אותיות ויש דגש בראשונה. מה חסר?

א) נ׳ בהתחלה ב) י/ו באמצע ג) ה׳ בסוף

3. איך מסתיים שם הפועל בגזרת ל״ה/י?

א) ־וֹת ב) ־ִים ג) ־ָה

4. קיבלתם תבנית הו__ ולא בטוחים בגזרה. מה עושים?

א) מבחן הפעיל: מעבירים להפעיל ב) מוסיפים נ׳ בהתחלה ג) סופרים את הניקוד

5. השורש של „צָפוּ״ הוא:

א) צ־י/ו־פ ב) צ־פ־י/ה ג) נ־צ־פ

6. השורש של „נָסַעְנוּ״ הוא:

א) ס־י/ו־ע ב) ס־ע־י/ה ג) נ־ס־ע

7. השורש של „הוֹרִידָה״ הוא:

א) ר־ד־י/ה ב) ר־י/ו־ד ג) י/ו־ר־ד

חלק ד׳ – סיכום במילים שלי

הסבירו במילים שלכם: איך מוצאים את השורש של פועל מהגזרה שלמדנו? תנו דוגמה אחת משלכם.

- כתבו את הצעדים לפי הסדר

כרטיס יציאה

השורש של „צִפּוֹר" הוא: ____

מילה חדשה שלמדתי:

איך הרגשתי? 😀 🙂 😐